

Skønt man, som sagt, ikke kan andet end udtale Anerkendelse over for Foreningens Bestræbelser, kan jeg dog ikke lade være med at udtale, som jeg har gjort før, at det vilde have været langt heldigere, om Staten straks havde overtaget denne Opgave. En privat Forening vil aldrig i Længden kunne magte den, og havde Staten for 2 $\frac{1}{2}$ Aar siden, da Nationalforeningen blev dannet, taget Sagen i sin Haand, havde vi sikkert været langt videre, end vi nu ere, nemlig at skaffe Sengeplads for 183 Patienter. Jeg maa derfor fremdeles forlange, at denne Sag støttes langt stærkere end hidtil. Vi kunne paaskønne den private Forenings Bestræbelser, takke den for, hvad den har udrettet hidtil, men skal virkelig denne Kamp med Kraft føres mod Tuberkulosen, gaar det ikke an i Længden at stole alene paa den private Forening. Det bliver nødvendigt, at Staten selv tager sig af Sagen og bekæmper denne Sygdom. Jeg henstiller denne Sag til den højtærede Ministers Overvejelse og spørger ham, om han ikke agter i indeværende Samling eller i næste Samling eller i alt Fald saa hurtigt som muligt at forelægge et Forslag, hvorefter Staten tager den Sag i sin Haand.

Det er 3 store sociale Spørgsmaal, som jeg her har tilladt mig at henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa: en Udvidelse af Sindsygeanstalterne, et Lovforslag angaaende de vanrøgtede Børn og et Lovforslag om Oprettelse af Statssanatorier til Bekæmpelse af Tuberkulosen. Det er tre Reformers, der selvfølgelig alle ville kræve et betydeligt Tilskud af Statskassen, men det er 3 Reformers, hvortil der i høj Grad trænges, jeg tror neppe, at nogen Rigsdagsmand vil faa Bebrejdelser af sine Vælgere, naar han kommer hjem og siger, at han har stemt for disse 3 Reformers, og at de ere blevne gennemførte.

K. Kristiansen: Den ærede Ordfører var inde paa en Omtale af et Samraad, som staaar anført i Betænkningen under Nr. 169 angaaende Udbetalingen af de hjempermitterede Soldaters Marchpenge ved Lægdsmandene. Jeg er fuldstændig enig med den ærede Ordfører i, at der her tiltrænges en Ændring, da det nu volder Soldaterne baade Tidsspilde og Bekostning at faa Marchpengene udbetalte. Thi som bekendt kunne de ikke faa dem udbetalte hos Lægdsforstanderen, uden de først have været hjemme i deres Hjem og der hos Lægdsmanden faaet Paategning paa deres

Hjemsendelsespas, endskønt de fleste Soldater, naar de rejse hjem fra Garnisons-tjenesten, skulle gennem den By, hvor Lægdsforstanderen bor. Nu skulle de alt-saa foretage denne Rejse frem og tilbage til Lægdsforstanderen, hvilket ofte vil sige en Rejse paa flere Mil, og denne koster jo baade Tid og Penge.

Derfor er jeg enig med Ordføreren i, at der bør gøres en Ændring i dette Forhold, og jeg kan ogsaa godt gaa med til, at det ordnes saaledes, at det bliver Lægds-mændene, der udbetale Marchpengene, men saa maa vi i alt Fald først imødekomme det Andragende, som er blevet indsendt til Regering og Rigsdag fra en Mængde Lægds-mænd om at faa nogen Godtgørelse for deres mange Gange besværlige Arbejde. Jeg antager heller ikke, at der kan være noget i Vejen derfor, thi de have, som bekendt, et meget tidsspildende Hverv at udføre. For en Del Aar siden var Arbejdet ikke nær saa besværligt, thi Tyende-forholdene ere jo nu en Del løsere, og Flytninger ske langt hyppigere end før. Og saa snart en Mand flytter, skal Lægds-manden baade udstede Flyttebevis til denne, og dette skal straks indføres i Lægdsrullen, og desuden skal der uopholdelig sendes Meddelelse derom til Lægdsforstanderen, og naar en Mand tilflytter Lægdet, skal han ligeledes først indføre det i sin Rulle, dernæst paategne Flyttebeviset og endelig sende Anmeldelse om Noteringen til Lægdsforstanderen.

Det er et betydeligt Arbejde med at modtage og udlevere Indkaldelsesordre og Hjemsendelsespas, og det kan vel nok siges, at af de offentlige Hverv, som Borgerne kunne paalægges, stiller intet saa store Krav til nøjagtig Bogføring som dette. Desuagtet faa Lægdsmandene ingen Løn derfor, og naar vi nu ville paalægge dem yderligere Arbejde, anser jeg det for rimeligt at imødekomme deres Andragende om, at der tildeles dem en passende Løn, men sker dette, kan jeg gaa med til, at Forholdet ordnes paa den Maade, at March-pengene udbetales ved Lægdsmandene.

Sagen kunde dog ogsaa ordnes paa en anden og efter min Mening nok saa heldig Maade. Jeg har været inde paa at omtale denne for mange Aar siden, idet jeg den Gang henstillede til de forskellige Ministre, som denne Sag sorterer under, om det ikke var muligt, at Soldaternes Indkaldelses-ordrer og Hjemsendelsespas kunde benyttes som Pas til Frikørsel paa Statsbanerne. Jeg fremdrog den Gang endvidere det ønskelige i, at ogsaa Orlovsbeviser kunde